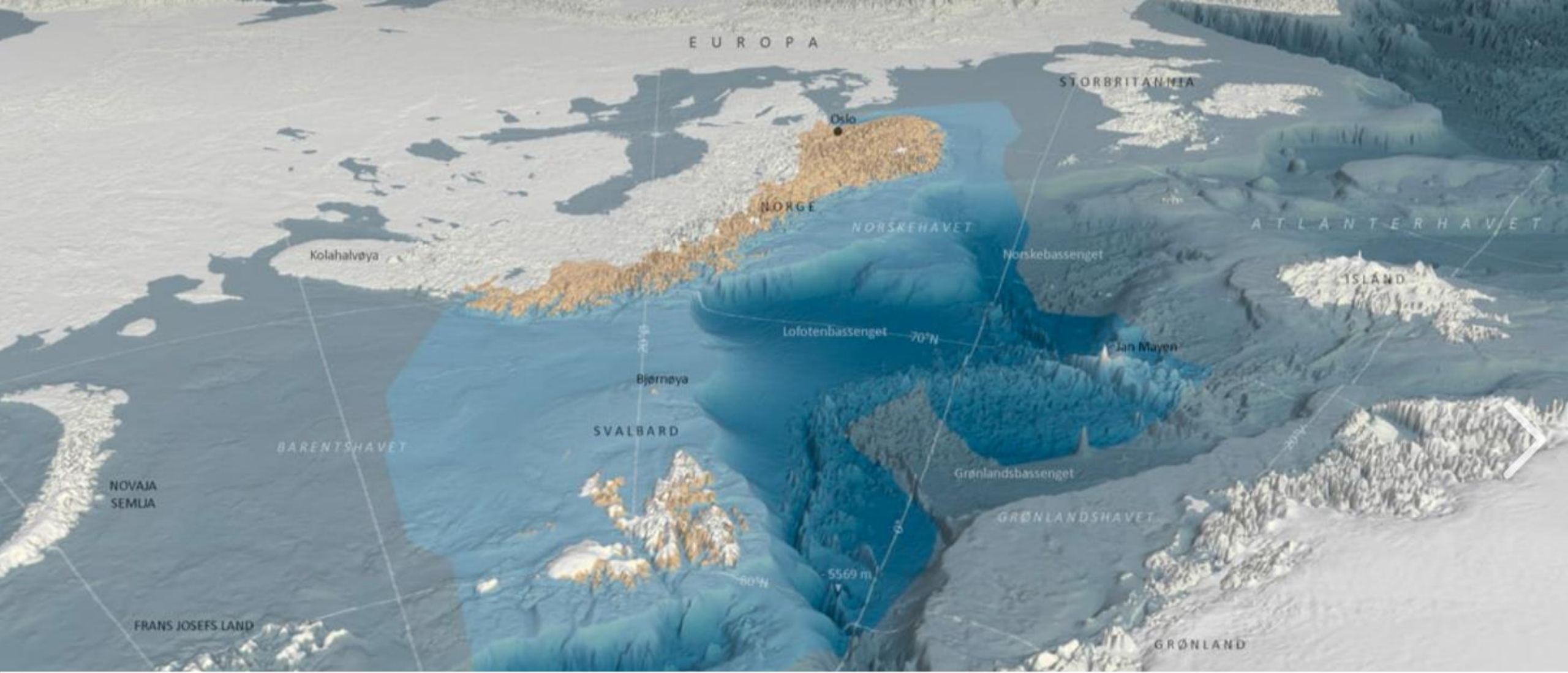
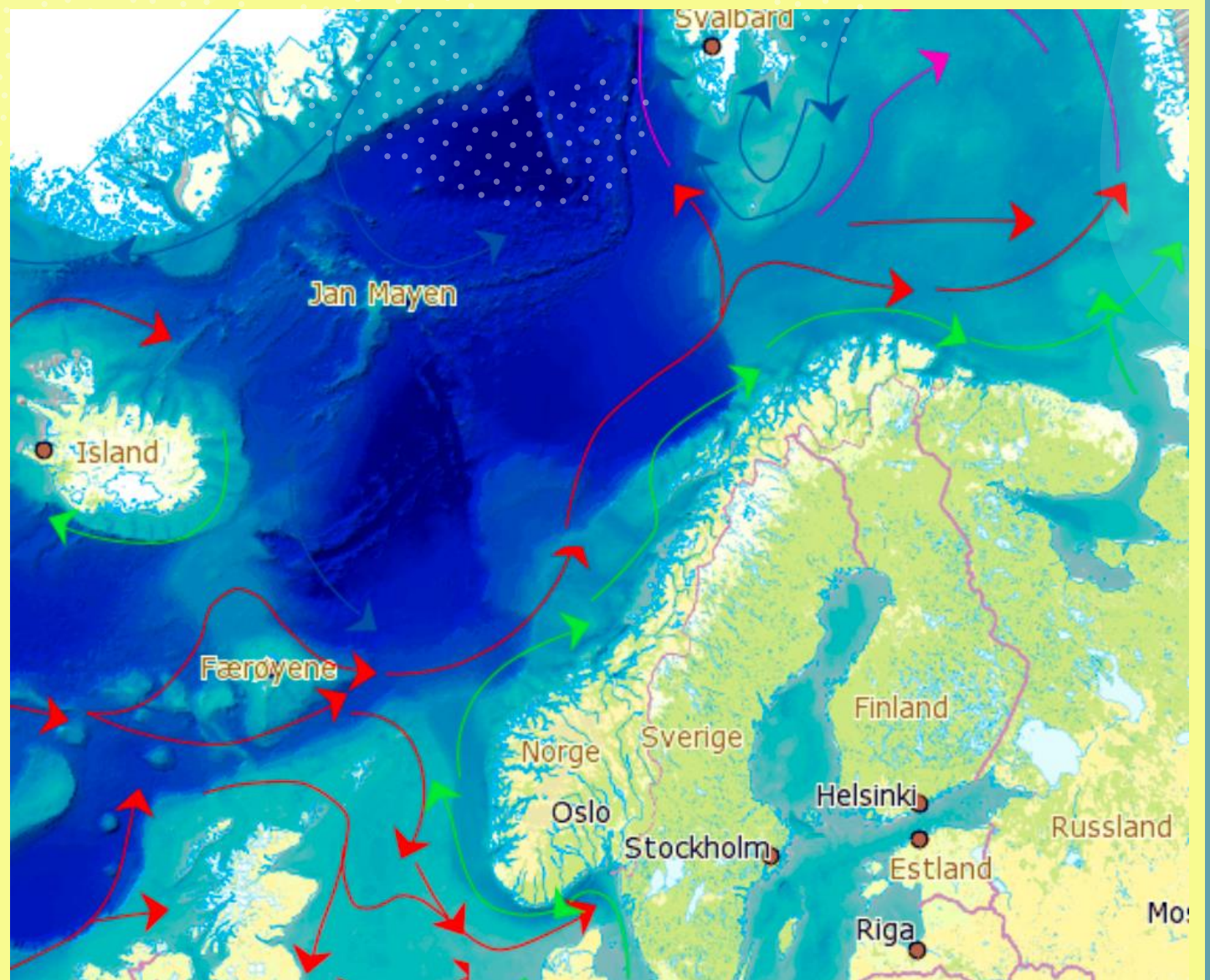

I sentrum av økosystemet- vår matvaresikkerhet???

Den store elven – fra sør mot nord, langs Norskekysten, mot Svalbard og inn i Polhavet

- Golfstrømmen
- Kyststrømmen
- Fjordstrøm i terskelfjorder

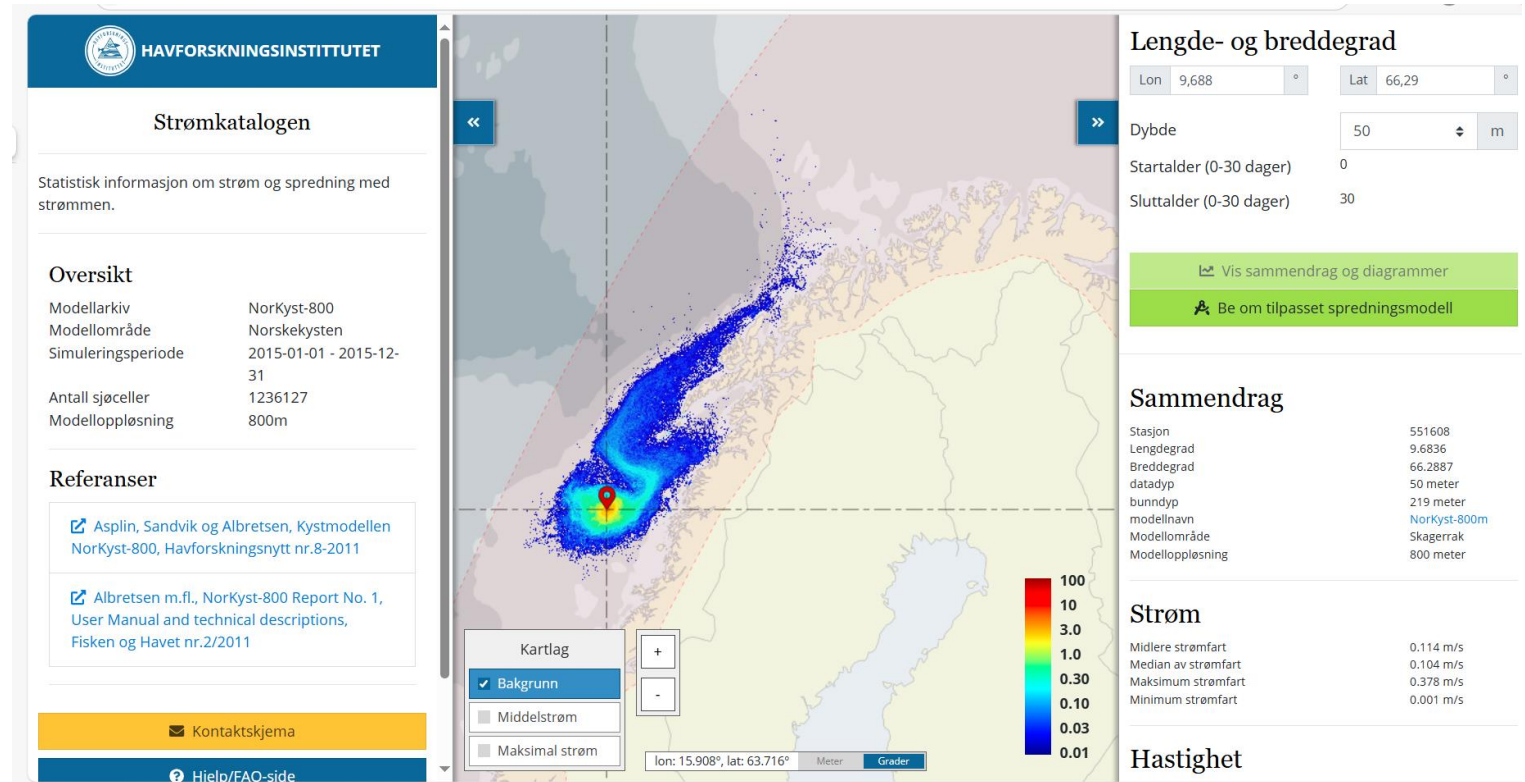
Den norsk-arktiske torsken/Skrei

Den bestanden vi kaller skrei kalles også norsk-arktisk eller nordøst-arktisk torsk. Gyterte i januar–mars hvert år. Gyteområdene varierer i utstrekning, fra nord i Finnmark til sør i Møre.

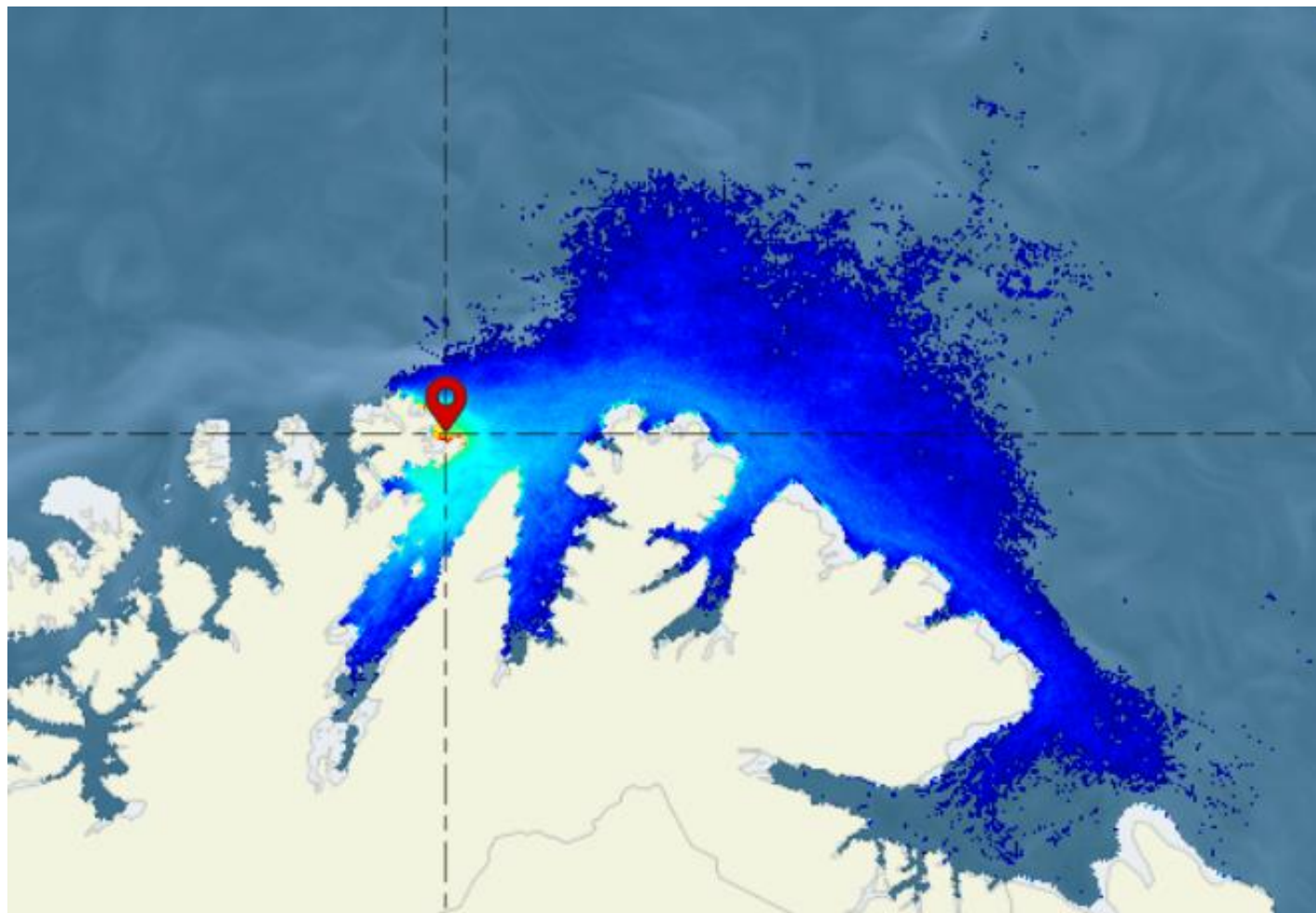
- **Hoved gyteområdet er ved Lofoten og Vesterålen.**

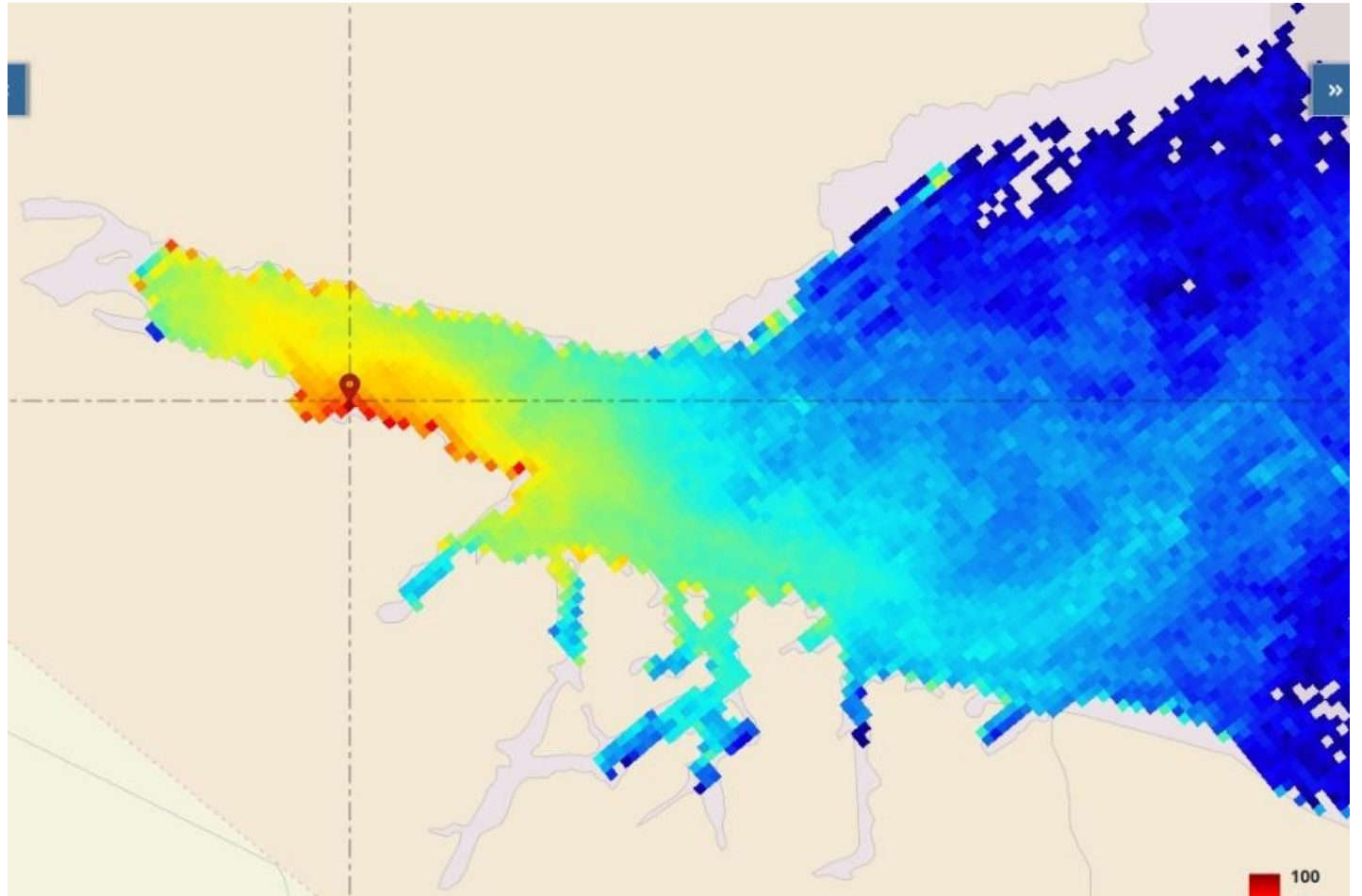
Spredning fra oppdrettsanlegg Trænabanken

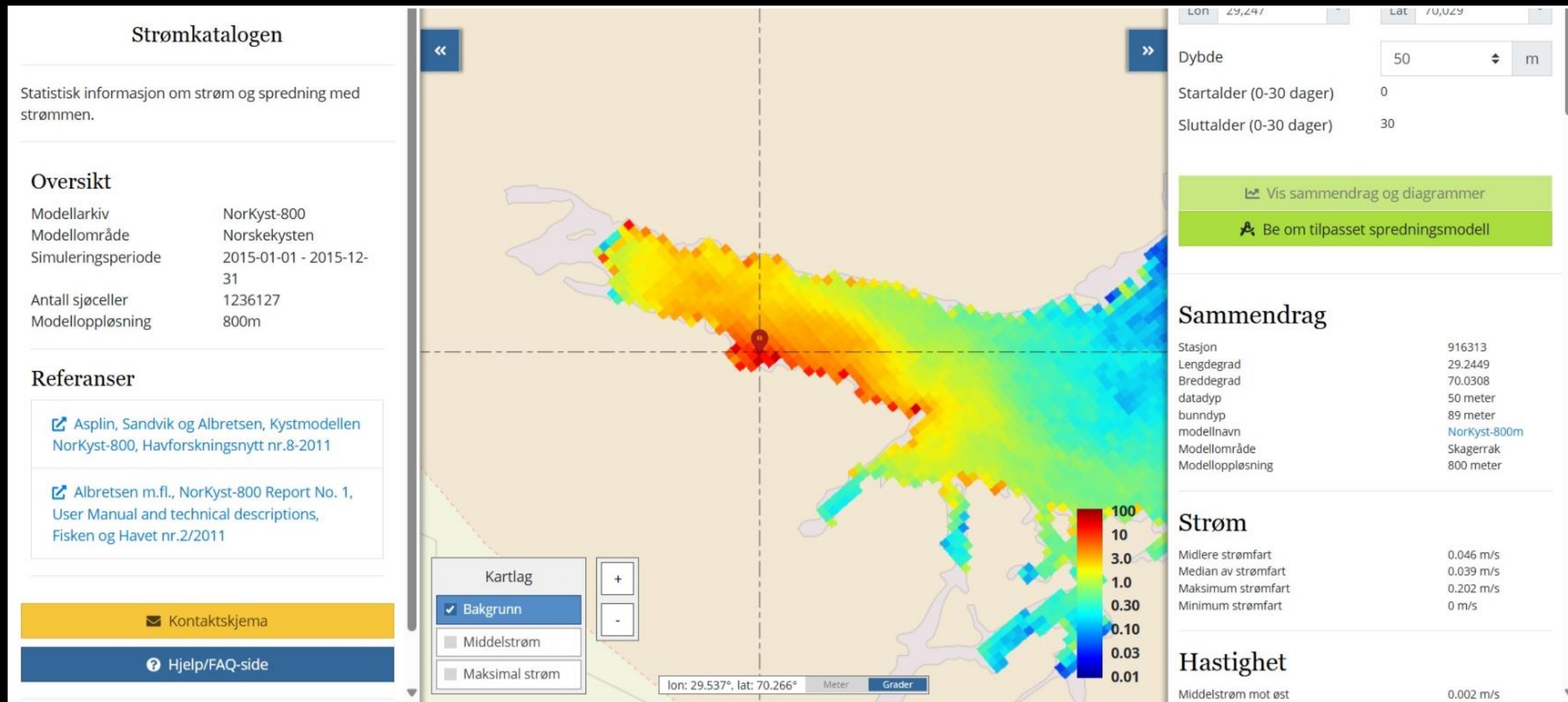

Spredningskart
fra et
oppdrettsanlegg
ved Magerøya

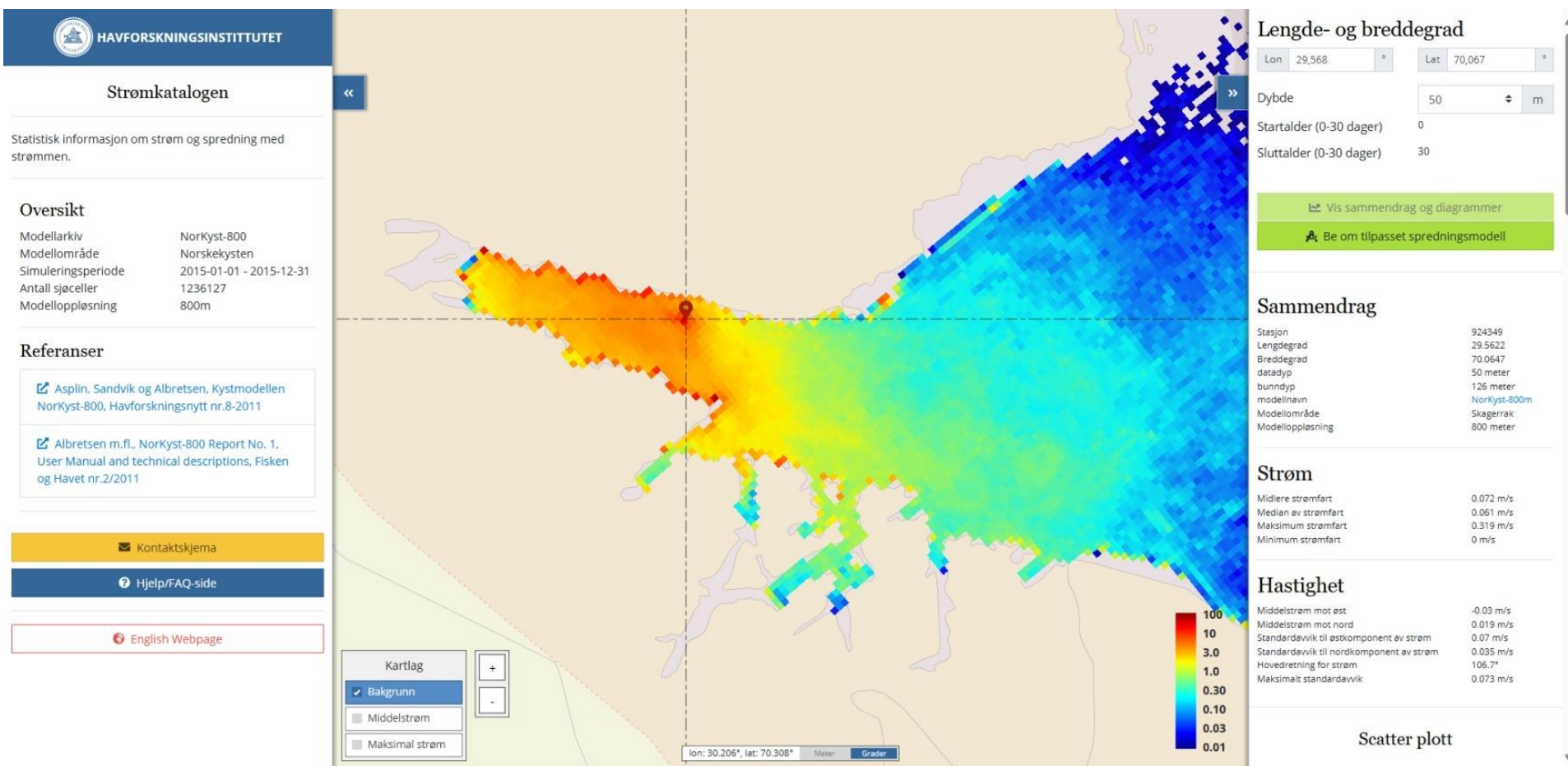
Spredning fra
Lausklubben -
Varangerfjorden

Spredningskart fra anlegg i Latnæringen - Varangerfjorden

Spredning i fjorden i løpet av 30 dager fra en omsøkt lokalitet – stoffene spres innover i fjorden og blir magasinert. Det gir dramatisk negative konsekvenser med kontinuerlig spredning over flere tiår.

Hvorfor kan ikke saltvannsfiskene gyte der den oppholder seg til vanlig - i salt sjø?

- Saltvannsfisk gyter i brakkvann eller i rent fersk vann
 - I stillestående vann
 - På grunt vann
 - Når torsken gyter løfter den seg til øverst i vannsøylen der den møter fersk vann fra elvene som renner ut i fjorden.
 - Viltlevende laks går opp i elvene, legger rogn og melke i gytegroper
 - Lodda legger rogn og melke tett inne ved land – klebrer seg fast på bunn, gyter i hovedsak bare i Finnmark
 - Røddåta gyter der torsken gyter. Rogna fra røddåta er startføret til torsk
 - Nylagt torskeroغن som havner i Golfstrømmen blir det ikke nye årsklasser av
 - Nylagt lakserogn som havner i elvestrømmen blir det ikke nye årsklasser av
 - Lodderogn som rives av bunnen før den er svømmedyktig blir det ikke nye årsklasse av
 - **Norsk hoved fiskeri har alltid vært et fiske på gytefisk i gytefeltene og når den er på vei inn i gyteområdene.**
-
-

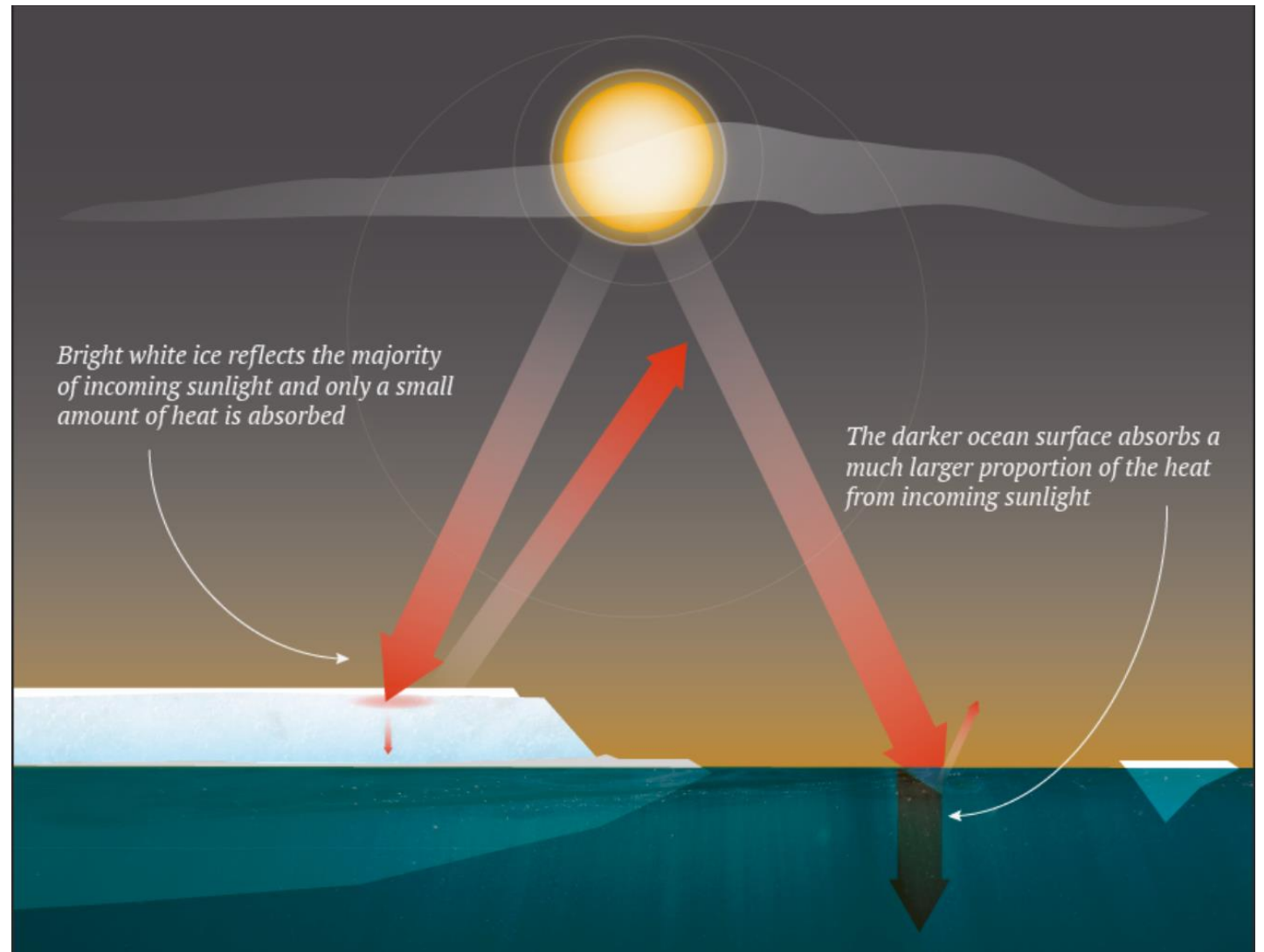
Varangerfjorden er en unik gytefjord

- **Skrei**, fjordtorsk, laks, rødåta, krill, lodde og bakkesil gyter i Varangerfjorden og i elevene, som renner ut i fjorden. Gytingen foregår der det er brakk vann og stillestående.
- **Norsk hoved fiskeri har alltid vært et fiske på gytefisk i gytefeltene og når den er på vei inn i gyteområdene.**
- **Skrei** svømmer over svært lange områder og når norskekysten og gytefeltene i romjulen. Gytefeltene til er i all hovedsak bare i Nord-Norge. Skreien gyter ikke på russisk side av grensen. Etter gyteperioden drar skreien umiddelbart tilbake. Litt senere kommer umoden skrei til de samme gyteplassene på beitevandring, Umoden torsk danner grunnlaget for vårtorskefiske, som bare foregår i Finnmark (derav begrepet vårtorskefiske på Finnmarka)
- **Fjordtorsken** er en lokal torskestamme, som lever i fjordsystemene og gyter lengst inne i fjordene
- **Laksen** er en saltvannsfisk som må opp i elvene for å gyte. Ruten for laksens reise inn i elvene følger via plassene der bakkesilen er. Bakkesil og reker er laksens førstevalg
- **Bakkesilen** lever i dvale om vinteren i sandbankene rundt hele fjorden nært inn til land. Den kan fanges med møkkagreipen på storfjære. Bakkesilen kommer om sommer og tidlig høst opp i sjøen og blir viktig føde for fisk og sjøfugl
- **Rødåta** er en dypvannskreps som kommer inn i gytevelten der torsken gyter. Rogna fra rødåta er startføret til nyklekt torskerogn.
- **Lodda** lever ute i Barentshavet. Den kommer inn i fjordene og legger rogn på bunnen der den til å begynne med klebrer seg fast på bunnen. Lodda gyter bare i Finnmark og i Varangerfjorden bare på nordsiden fra Paddeby/Sandskjær og hele strekningen til Persfjorden og videre vestover. Alle fuglefjellene og hekking finnes og foregår tett inntil samme løypa der lodda gyter. Sommer lodda, som kommer senere og er på beitevandring følger samme sporet.
- Det er i dette økosystemet, i fiskens i gyteområde og i fiskernes fangstfelt i Varangerfjorden at Lerøy har sin oppdretts anlegg, og som selskapet nå har søkt om tillatelse til å etablere to oppdrettsanlegg til. **Det må ikke få skje.**
- **Giftutslippene fra oppdrettsanleggene ved Lausklubben og Latnæringen, som pågår nå innerst inne i Varangerfjorden må stoppes!**

Giftstoffene fra
notimpregneringen dreper
plantealgene.

Solvarmen trenger dypere i
vannsøylen og varmer opp
sjøvannet.

Rammer oksygenproduksjonen i
fjordene der vannutskiftingen
er svært lav (fotosyntesen)

Overgang mot mer bruk av tralopyril – omdannes i sjøvann til trifluoracetat (svært lang nedbrytningstid).

I et oppdrettsanlegg, beregnet for 5 400 tonn (14 merder) oppdrettslaks, brukes det om lag 7 000 kg not-impregnering

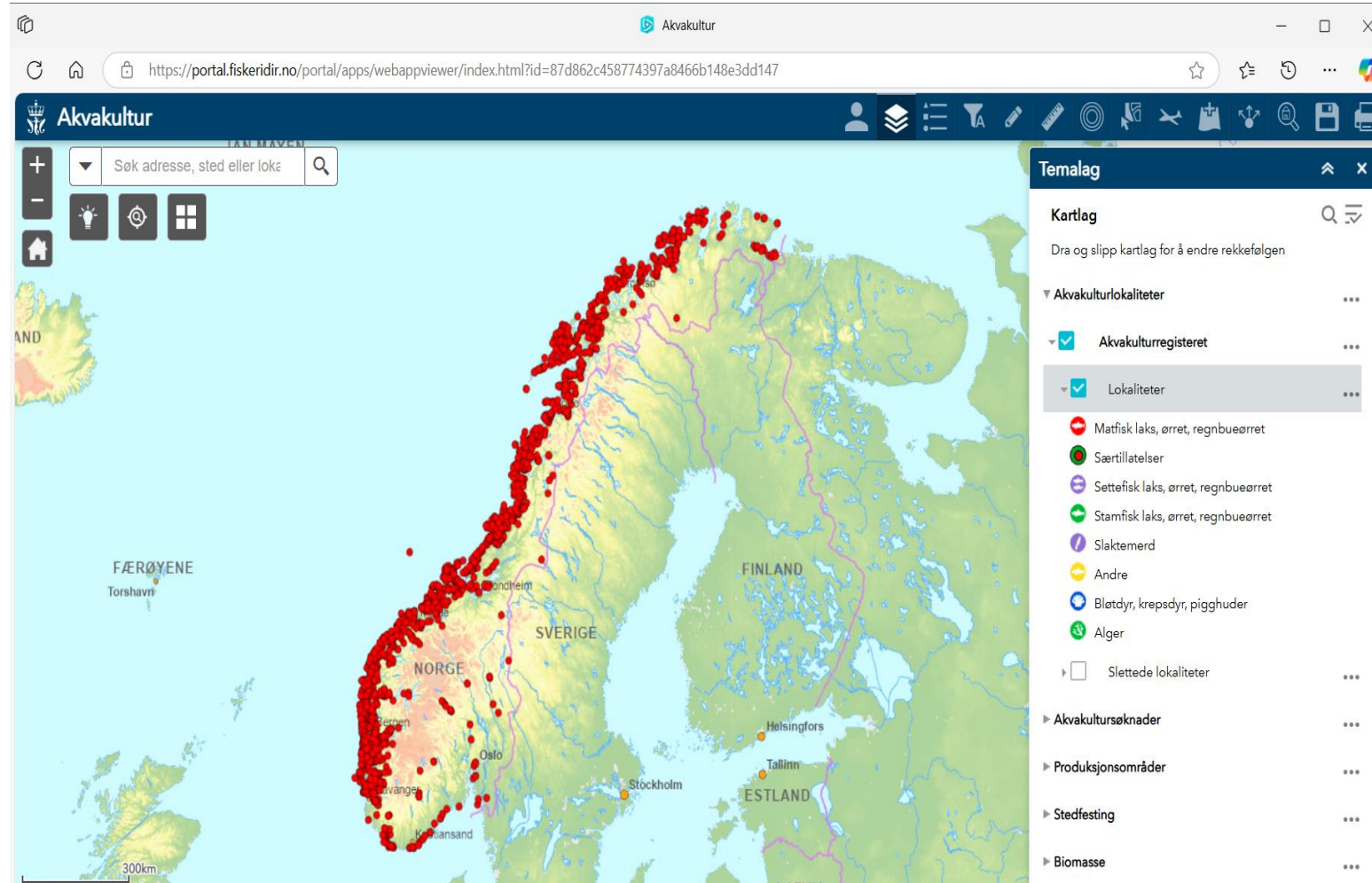
blandet inn i 23 000 liter malingsbase (oljeprodukter som bindestoff), som er limt til garnet i nøtene, for å hindre algeveksten på nøtene

Om lag 80 % av stoffene spyles, børstes og blør ut i sjøen i løpet av en oppdrettssyklus

Stoffene finnes ikke igjen, eller opplyst i oppdretternes søknader

År	Kobber	Tralopyril + sinkpyrition	Tralopyril	Sinkpyrition
2018	1626	46,3	-	-
2019	1698	63,5	-	-
2020	1539	87,8	-	-
2021	1097	112	84,2	27,9
2022	440	108	98	9,8
2023	306	127	116	11,4

994
matfiskanlegg
i fjorder og
sund

Gift stoffene i produktene, som oppdrettsnæring en bruker, dreper og hemmer veksten av planteplankton og dyreplankton.

Vårt argument er:

- Ensellede planteplankton produserer oksygen og opprettholder oksygennivået i fjordene.
- Dyreplankton spiller en enorm rolle, som føde eller som et ledd i næringskjeden, for de aller fleste arter av fisk og sjøpattedyr.
- Døde rester av dyreplankton synker til bunns og blir under normale omstendigheter mat for dyr som lever der.
- Giften rammer både næringsinnholdet og oksygenproduksjonen i fjordene.
- **Staten, fylkeskommunene eller kommunene har ikke sørget for at dette er blitt godt opplyst eller konsekvensutredet.**
- **Mengde giftstoffer som brukes, virkning på livet i fjordene av giftene er ikke opplyst verken i søknadsprosesser om nye lokasjoner, ved flytting av eksisterende, eller i kystsonene planene som vedtas.**
- **Bare navnet på produktet, som er planlagt brukt, opplyses**

Varangerfjorden

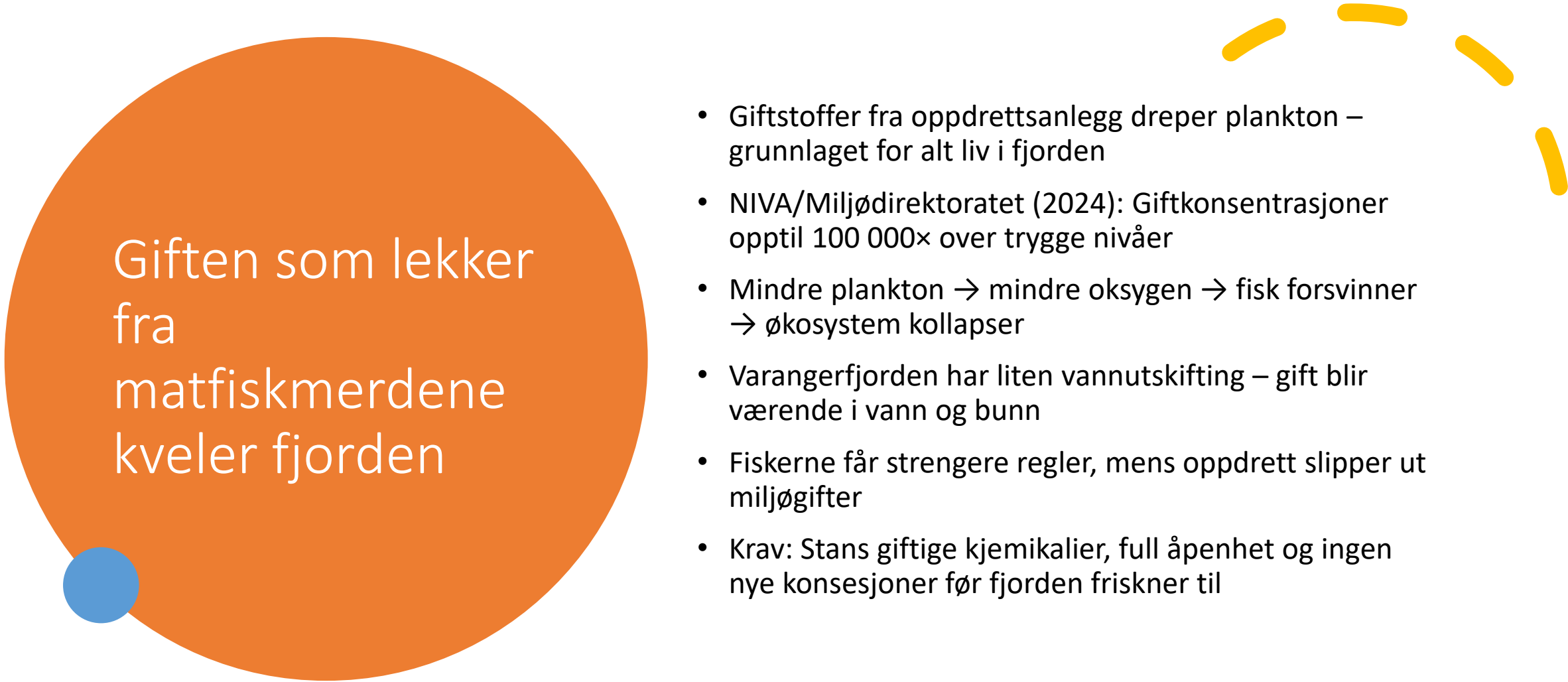
40 år med
matfiskoppdrett i åpne
anlegg.

Ingen oversikt over
utslipp av kobber eller
alternative
antibegroingsmidler
(tralopyril, sink- og
kobberpyrithion).

I

Begrenset kunnskap publisert:

- Kobber i sedimentet tilgjengelig for organismer.
- Toleransegrenser for kobber hos bunnlevende arter.
- Kobber i vannsøylen → vanskelig å vurdere risiko for marine organismer.
- Vannmassene står nesten stille, opphopning av giftstoffer i bunn og vannsøyle.
- Forurensning fra oppdrett i Varanger påvirker kun Varangerfjorden (strømmer øst/nordover).

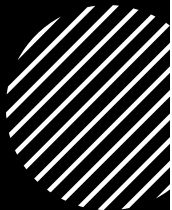

Giften som lekker fra matfiskmerdene kveler fjorden

- Giftstoffer fra oppdrettsanlegg dreper plankton – grunnlaget for alt liv i fjorden
- NIVA/Miljødirektoratet (2024): Giftkonsentrasjoner opptil 100 000× over trygge nivåer
- Mindre plankton → mindre oksygen → fisk forsvinner → økosystem kollapse
- Varangerfjorden har liten vannutskifting – gift blir værende i vann og bunn
- Fiskerne får strengere regler, mens oppdrett slipper ut miljøgifter
- Krav: Stans giftige kjemikalier, full åpenhet og ingen nye konsesjoner før fjorden friskner til

Utslippstillatelser uten dokumentert risiko

Problem: Utslippstillatelser til oppdrett gis uten dokumenterte, lokale risikovurderinger av kjemikalier

Funn: Ingen myndighet kan dokumentere vurdering av kobberoksid, tralopyril, sinkpyrithion, PFAS m.fl.

Årsak: Ansvar pulveriseres mellom kommune, fylkeskommune, statsforvalter og direktorater

Konsekvens: Vedtak fattes uten kunnskap om miljøgifter i aktive fiskefelt

Paradoks: Ingen måler miljøgifter – samtidig hevdes matvaresikkerheten å være ivaretatt

Lovbrudd: Strid med Grunnloven §112, miljøinformasjonsloven, produktkontrollloven og Århuskonvensjonen

Krav: Full åpenhet, dokumenterte risikovurderinger og samlet oversikt før nye eller videre tillatelser

Fôrforbruk PO 13 (Varanger/Tanafjorden):

- Fôrforbruk:
 - 2022: 12 171 tonn fôr → 3 554 tonn fekalier, 609–1 339 tonn spillfôr.
 - 2023: estimert 11 015 tonn fôr.
 - Omtrent 65 000 mennesker må til for å «slippe ut» 3554 tonn avføring på ett år, ifølge KI.
- Not-impregnering:
 - Bruk: 7 000 kg per anlegg (5 400 tonn laks, 14 merder).
 - Inneholder kobber, tralopyril og oljeprodukter → blør ut i sjøen.
 - Ca. 85 % av giftstoffet ender i sjøen i løpet av en produksjonssyklus (18–20 mnd).
- Oppdretts syklus 18 til 20 måneder:
 - Ny smolt settes ut etter ny impregnering → kontinuerlig avleiring av gift.

- +
 - Om lag 90%
 - ilandbragt skrei er umoden.

Svak innsig av
gyteklar skrei inn i
gytefeltene

Fjordtorsken er
rødlistet.

- Offisiell retorikk feirer rekordinntekter, mens torskestammen er på sitt laveste nivå på rundt 30 år.

- Høye torskepriser skjuler realiteten: en nedfisket bestand.

- Havforskere peker på lav yngertilvekst og for hard fangst på småfisk som hovedårsaker.

- Gift og avfall fra intensivt oppdrett kan påvirke torskeyngel i fjorder og sund.

- Nedfiskingen forsterkes av lite selektiv fangst fra trål- og storskala kystflåte.

- Myndighetenes politikk bidrar til videre fjordødeleggelse og yngelfiske.

+

○

**Stopp i bruk av tralopyril,
sinkpyrithion, og
kobberpyrithion
antibegroingsmidler, og kobber
og sink i fiskefor**

Full åpenhet om giftstoffer og
kjemikaliebruk, utslipp og
miljøpåvirkning

Obligatorisk overvåking av
vannsøylen og sediment.

**Ingen tildeling av nye
konsesjoner** før fjordene viser
tegn til økologisk bedring.

**Staten må erkjenne sitt
ansvar og sette inn nødvendige
restriksjoner.**

●

Fra ord til handling – Norge som miljønasjon

Giftstoffene i oppdrett må stoppes. Kobber, tralopyril og andre persistente stoffer har ingen plass i fjorden.

Videre drift må baseres på uavhengig overvåking og reelle miljørisikovurderinger.

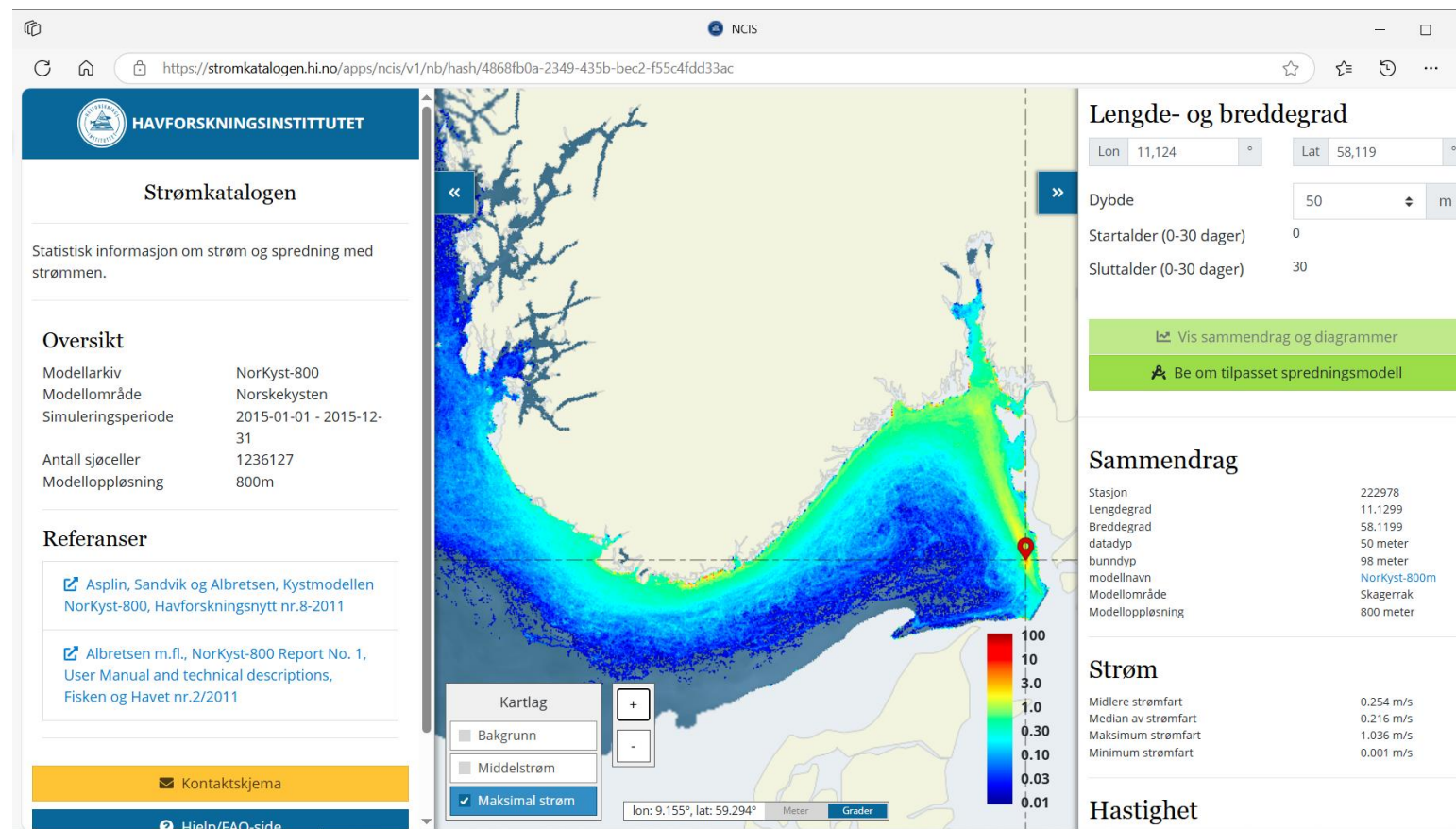
Norge kan ikke kalle seg en miljønasjon mens fjordene brukes som avfallsdeponi. Et grønt skifte krever lukkede, giftfrie løsninger – der forurensere betaler.

Et grønt skifte handler om ansvar, ikke vekst.

●

19 oppdrettsanlegg
nord i Danmark

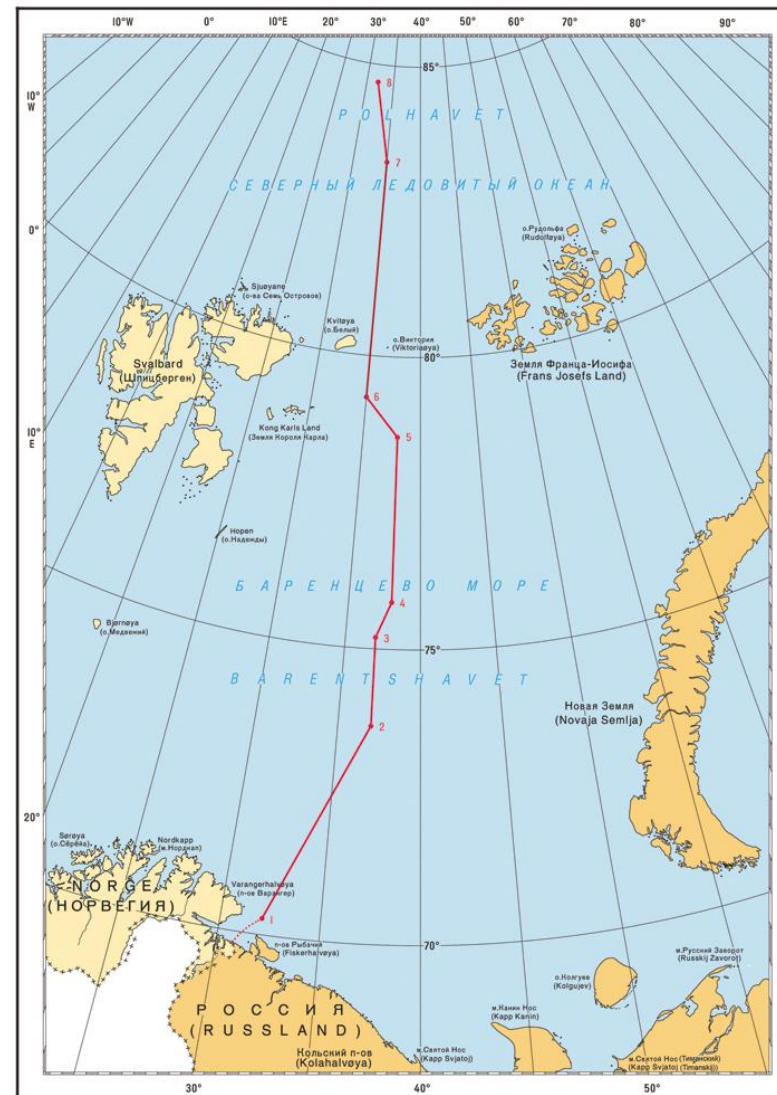
Giftstoffene fra dansk
oppdrett driver inn i
Oslofjorden

Grenselinje
mellom Norge
og Russland i
havet. Ratifisert
7. juni 2011 og
trådte i kraft en
måned senere
den 7. juli 2011

VEDLEGG
KARTSKISSE

ПРИЛОЖЕНИЕ
КАРТА-СХЕМА

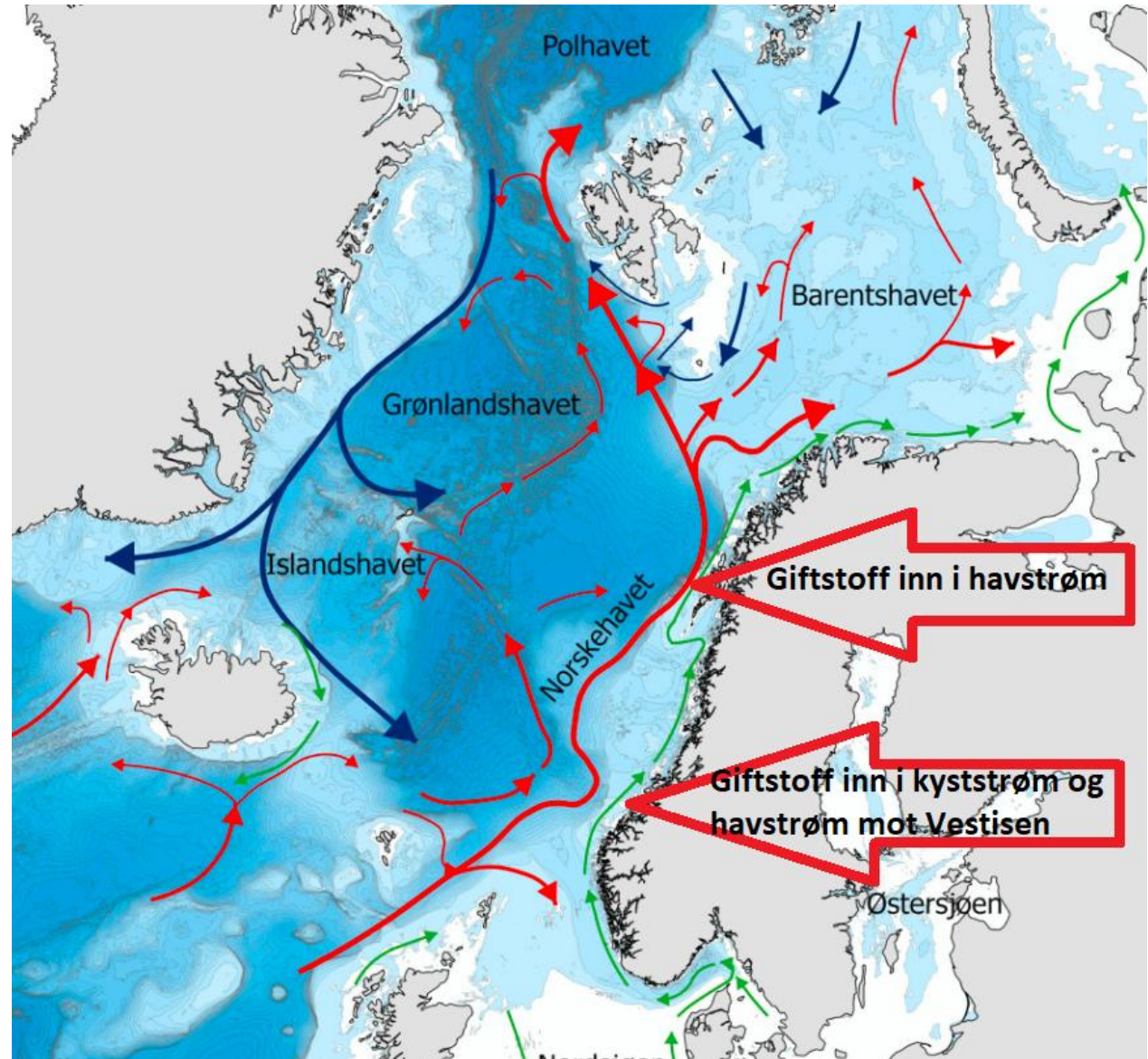
Стереграфическая проекция
Геодезический datum WGS84

Условные обозначения:
Территориальная

— линия разграничения;
— линия разграничения по Соглашению 2007 года
— линия разграничения по Соглашению 2007 года
— линия разграничения по Соглашению 2007 года

Стереграфическая проекция
Система координат WGS-84

Giftstoffer fra
oppdrett driver
nordover inn i
Barentshavet
og Polhavet

Derfor måtte det bli slik

- Situasjonen i norsk oppdrett er ikke et resultat av tilfeldigheter – det er en logisk konsekvens av forvaltningsmodellen.
 - Det måtte bli slik fordi:
 - Miljøpolitikken ble underlagt næringspolitikken.
 - Kontroll ble ukritisk overlatt til næringen selv.
 - Vitenskapelige advarsler ble ignorert og fortiet.
 - Lovverket ble utilsiktet brukt som vern for utslipp, ikke mot utslipp
 - Norge har hatt kunnskapen om giftstoffene og giftvirkningen hele tiden – men ikke viljen til å handle og avverge skadene.
-
-